Generalitat de Catalunya
Consell Interuniversitari de Catalunya
Oficina d'Accés a la Universitat

Proves d'accés a la universitat

Llengua catalana i literatura

Sèrie 2

Opció d'examen
(Marqueu el quadre de l'opció triada)

OPCIÓ A ☐

OPCIÓ B ☐

Qualificació			
1. Comprensió lectora	1.1		
	1.2		
	1.3		
	1.4		
	1.5		
2. Expressió escrita	2.1		
	2.2		
3. Reflexió lingüística	3.1		
	3.2		
	3.3		
	3.4		
	3.5		
Suma de notes parcials			
Descompte per faltes			
Total			
Qualificació final			

Etiqueta identificadora de l'alumne/a

Etiqueta de qualificació

Ubicació del tribunal .....

Número del tribunal .....

Convocatòria 2017

La prova consta de tres parts: 1) comprensió lectora, 2) expressió escrita i 3) reflexió lingüística. Heu de triar UNA de les dues opcions (A o B) i fer-ne les parts 1 i 2. A més, heu de fer la part 3, que és comuna a totes dues opcions.

OPCIÓ A

Llegiu aquest text i responeu a les qüestions que us plantegem tot seguit.

N'Esperança va agafar un taxi per anar de l'aeroport al poble. Li feia mandra. No, mandra no, era alguna cosa més fonda que la peresa. Més obscura, més recòndita. Va tancar els ulls, va recolzar el cap al seient. Intentava saber quin era aquell sentiment que encara només era una intuïció, però que la feia estar malapler i no sabia si era perquè no **el** sabia endevinar o perquè era dolent.

Va estar així una estoneta i de cop sobte va obrir els ulls, esfereïda: era odi, el que sentia?

Un odi remorós, a no sabia què, que no volia acabar de concretar-se però que li enterbolia enigmàticament el tel de les entranyes i no la deixava respirar a plaer. Es va posar una mà a l'estómac, com si volgués, sense adonar-se'n, donar pau al seu interior.

I aleshores va pensar que hauria de parlar amb les germanes, que no podria evadir-se'n, i que les germanes, com abans, com sempre, li contarien les seves coses, allò que pensaven que eren les seves coses. Li xafardejarien, ara una, ara l'altra, les penes, els èxits i les trifulgues de les altres. I després totes plegades. Quina estaria barallada amb quina? Quines dues li parlarien molt, però molt malament de quina? Quina de les tres casades li anirà a contar que el seu marit feia això o allò? O potser serien totes tres?

Va tenir una arcada i es va adonar que no era odi sinó oi, repugnància, aversió. Que les arrels tant poden ser dolces com amargues i que, aquestes darreres, encara no havia aconseguit trencar-les. O, si més no, ara que es trobava novament a l'illa, li tornaven a créixer subreptíciament. Perquè aquella hostilitat que ara sentia envers la casa, envers les germanes, envers el pare, era una arrel. O no **ho** era?

Va obrir els ulls però no hi va veure millor. Va veure la carretera, el clatell del taxista, els ametllers que passaven de pressa, un corral de figueres de moro, un camp d'albercoquers, aquella possessió de dalt del turó que tant li agradava a l'Albert i va recordar que, quan festejaven, li havia dit que la compraria per a ella. Va somriure. Però no se li'n va anar la sensació de tempestat a les vísceres… i a la consciència.

I això després de deu anys! Després de divuit anys!

No ho podia entendre, i s'hi capficava cada cop més, i més, i més, barrejant records amables i records dolorosos, olors agradables i sentors pútrides, cases boniques i cases ensorrades, coloms i voltors, fins que va haver de dir al taxista:

—S'aturi, per favor!

I el taxista es va aturar a un senderol que donava a la carretera i va mirar al seient del darrere.

—Que se troba malament?

Però ella ja havia sortit del cotxe i vomitava records, olors, renous, cases, aus, hostilitats, fesomies, carrers, nostàlgies. Es treia per la boca, fent grans arcades, les darreres arrels, petites però seductores, que li havien quedat, sigil·loses, a l'interior.

Maria-Antònia Oliver. *Amor de cans*. Barcelona: Edicions 62, 1995, p. 71-72

1. Comprensió lectora [4 punts en total]

1.1. Després de llegir atentament el text anterior, indiqueu si les afirmacions següents són vertaderes o falses. [0,5 punts. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts; per les qüestions no contestades, no hi haurà cap descompte.]

	Vertader	*Fals*
a) A l'Esperança li feia mandra conduir.	☐	☐
b) L'Esperança tenia tres germanes casades.	☐	☐
c) L'Esperança es va marejar perquè havia menjat massa.	☐	☐
d) Feia anys que l'Esperança vivia fora de l'illa.	☐	☐
e) Les pors i el fàstic per la família feren vomitar l'Esperança.	☐	☐

1.2. Trobeu en el text els cinc mots que poden funcionar com a sinònims dels mots següents. [0,5 punts]

a) *Amagada*:

b) *Tràngols*:

c) *Ocultament*:

d) *Sorolls*:

e) *Silencioses*:

1.3. Escriviu el referent dels pronoms següents, marcats en negreta en el text. [0,5 punts]

a) «Va tancar els ulls, va recolzar el cap al seient. Intentava saber quin era aquell sentiment que encara només era una intuïció, però que la feia estar malapler i no sabia si era perquè no **el** sabia endevinar o perquè era dolent»:

b) «Perquè aquella hostilitat que ara sentia envers la casa, envers les germanes, envers el pare, era una arrel. O no **ho** era?»:

1.4. Expliqueu, en tres línies com a màxim, el significat de les «arrels» que apareixen en el text. [0,5 punts]

1.5. Resoleu les qüestions següents, relatives a les lectures obligatòries d'aquest curs.

1.5.1. En un màxim de cinquanta mots, expliqueu la relació de la Natàlia amb els coloms de casa, a l'obra *La plaça del Diamant*, de Mercè Rodoreda. [1 punt]

1.5.2. Indiqueu si les afirmacions següents, relatives a l'obra *La plaça del Diamant*, de Mercè Rodoreda, són vertaderes o falses. [0,5 punts. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts; per les qüestions no contestades, no hi haurà cap descompte.]

	Vertader	*Fals*
a) El pare de la protagonista s'havia tornat a casar després d'enviudar.	☐	☐
b) En Quimet tractava molt bé la Natàlia.	☐	☐
c) El primer colom va entrar ferit per una finestra i la Colometa el va curar.	☐	☐
d) La Natàlia i en Quimet no van tenir mai fills.	☐	☐
e) Durant la guerra, en Quimet no va tornar mai a casa.	☐	☐

1.5.3. Indiqueu si les afirmacions següents, relatives a l'obra *Bearn o la sala de les nines*, de Llorenç Villalonga, són vertaderes o falses. [0,5 punts. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts; per les qüestions no contestades, no hi haurà cap descompte.]

	Vertader	*Fals*
a) Bearn és una localitat real de Mallorca.	☐	☐
b) A la sala de les nines havien trobat mort l'avantpassat de don Toni, don Felip de Bearn.	☐	☐
c) El narrador de la novel·la és don Joan, el capellà de Bearn.	☐	☐
d) Don Toni, l'amo de Bearn, està obsedit per la modernitat.	☐	☐
e) Els personatges femenins són tots iguals, representen el mateix univers.	☐	☐

2. Expressió escrita [3 punts en total]

2.1. Reescriviu el fragment següent del text passant l'estil directe a estil indirecte i canviant els temps verbals, si escau. La redacció resultant ha de ser coherent i estar cohesionada, i ha contenir tota la informació inclosa en el fragment. [1 punt]

«No ho podia entendre, i s'hi capficava cada cop més, i més, i més, barrejant records amables i records dolorosos, olors agradables i sentors pútrides, cases boniques i cases ensorrades, coloms i voltors, fins que va haver de dir al taxista:

—S'aturi, per favor!

I el taxista es va aturar a un senderol que donava a la carretera i va mirar al seient del darrere.

—Que se troba malament?»

2.2. En el text es fa esment d'una relació familiar complicada. A la protagonista se li remou tot per dins quan s'ha de retrobar amb les seves germanes. Escriviu un text formal i ben estructurat, de cent vint-i-cinc a cent cinquanta paraules, sobre relacions o situacions que cal afrontar i que us remouen per dins. [2 punts]

OPCIÓ B

Llegiu aquest text i responeu a les qüestions que us plantegem tot seguit.

El futbol és l'esport rei, la passió de milions de ciutadans, i una de les grans eines per difondre la imatge del país arreu del món. Per aquest motiu, la Lliga de Futbol Professional, el Consell Superior d'Esports i l'Agència Tributària han permès durant molts anys l'endeutament continuat dels clubs. Fa només tres anys, al gener del 2013, els equips de futbol de primera i segona divisió de la Lliga de Futbol Professional (LFP) devien a Hisenda un total de 650 milions d'euros. En canvi, al setembre del 2015, el deute s'havia reduït més d'un 50 %, fins als 317 milions d'euros actuals. Una millora significativa, però també la **constatació** que durant molts anys l'Estat ha permès als clubs endeutar-se tant com han volgut. En realitat, però, el deute dels clubs professionals amb Hisenda supera aquests 317 milions d'euros, ja que en aquesta suma no es té en compte el deute del Barça, del Madrid, de l'Osasuna i de l'Athletic de Bilbao. Aquests quatre clubs són els únics que no són societats anònimes esportives, i la seva naturalesa evita que els seus deutes siguin públics.

Però el tracte de favor per part de l'Estat va molt més enllà de la **permissivitat** d'Hisenda. Els clubs de futbol han comptat en els darrers anys amb les administracions públiques, que **n**'han estat les principals fonts d'ingressos. Les administracions autonòmiques i locals **s'han empescat** tot tipus de mesures per omplir els comptes dels clubs del seu territori. La manera més directa són les subvencions que reben els clubs de les diputacions i dels ajuntaments. La Generalitat de Catalunya també ha subvencionat clubs de futbol, directament o per mitjà de patrocinis d'agències, com l'Agència Catalana de Turisme, o d'empreses públiques, com Televisió de Catalunya.

Les ajudes de les administracions públiques al món del futbol no se centren només en les subvencions i en els patrocinis. El sector immobiliari s'ha convertit en una altra eina de finançament. D'una banda, les requalificacions de terrenys han portat ingressos milionaris als clubs, mentre que, de l'altra, alguns clubs s'han estalviat el cost de construir un estadi jugant en instal·lacions municipals de les quals aconsegueixen l'ús exclusiu per un cost **irrisori**.

Ara, tot i que la inversió estatal en el futbol no s'atura, Hisenda **els** reclama els deutes i els clubs intenten pagar **a corre-cuita**. En alguns casos, però, ja és massa tard.

Adaptació feta a partir del text d'Oriol Robiró. «El futbol, una inversió de l'Estat». *Anuari Media.cat* [en línia] (2016)

1. Comprensió lectora [4 punts en total]

1.1. Després de llegir atentament el text anterior, indiqueu si les afirmacions següents són vertaderes o falses. [0,5 punts. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts; per les qüestions no contestades, no hi haurà cap descompte.]

	Vertader	*Fals*
a) Durant molts anys els clubs de futbol han gastat més diners dels que ingressaven.	☐	☐
b) El deute dels clubs amb Hisenda ha augmentat el 2015.	☐	☐
c) L'Osasuna és una societat anònima esportiva.	☐	☐
d) A més del deute, les administracions han subvencionat els clubs.	☐	☐
e) Els clubs paguen molt per l'ús d'instal·lacions municipals.	☐	☐

1.2. Proposeu un sinònim o una expressió sinònima per a cadascun dels mots o les expressions següents, marcats en negreta en el text, que funcioni en el mateix context. [0,5 punts]

a) *Constatació*:

b) *Permissivitat*:

c) *Empescar-se*:

d) *Irrisori, irrisòria*:

e) *A corre-cuita*:

1.3. Escriviu el referent dels pronoms següents, marcats en negreta en el text. [0,5 punts]

a) «Els clubs de futbol han comptat en els darrers anys amb les administracions públiques, que **n**'han estat les principals fonts d'ingressos»:

b) «Ara, tot i que la inversió estatal en el futbol no s'atura, Hisenda **els** reclama els deutes i els clubs intenten pagar a corre-cuita»:

1.4. Expliqueu, en tres línies com a màxim, per què l'autor conclou afirmant que «ja és massa tard» en el darrer paràgraf del text. [0,5 punts]

1.5. Resoleu les qüestions següents, relatives a les lectures obligatòries d'aquest curs.

1.5.1. En un màxim de cinquanta mots, expliqueu la relació del jove capellà Joan amb l'amo de la possessió, don Toni, a l'obra *Bearn o la sala de les nines*, de Llorenç Villalonga. [1 punt]

1.5.2. Indiqueu si les afirmacions següents, relatives a l'obra *La plaça del Diamant*, de Mercè Rodoreda, són vertaderes o falses. [0,5 punts. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts; per les qüestions no contestades, no hi haurà cap descompte.]

	Vertader	*Fals*
a) A la Natàlia, el nom de Colometa l'hi havia posat la mare quan era petita.	☐	☐
b) En Quimet parlava molt i la Natàlia gairebé no podia dir res.	☐	☐
c) La nit del casament la Colometa té por de ser partida.	☐	☐
d) Els fills de la Natàlia van deixar d'anar a escola quan es va casar amb l'adroguer.	☐	☐
e) Al final de la novel·la se celebra el casament de l'Antoni fill.	☐	☐

1.5.3. Indiqueu si les afirmacions següents, relatives a l'obra *Bearn o la sala de les nines,* de Llorenç Villalonga, són vertaderes o falses. [0,5 punts. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts; per les qüestions no contestades, no hi haurà cap descompte.]

	Vertader	*Fals*
a) Bearn és una possessió de l'illa de Menorca.	☐	☐
b) Bearn és la història d'un llinatge caducat, d'una societat que canvia.	☐	☐
c) El narrador, Joan, explica als joves del poble la història de Bearn.	☐	☐
d) A més de les nines, a la sala sembla que s'hi desava l'arxiu de la família de Bearn.	☐	☐
e) Al final de la seva vida dona Maria Antònia perd el seny.	☐	☐

2. Expressió escrita [3 punts en total]

2.1. Reescriviu el fragment següent del text passant tots els verbs a passat simple i canviant la forma dels clítics, si escau. La redacció resultant ha de contenir tota la informació inclosa en el fragment. [1 punt]

«Les ajudes de les administracions públiques al món del futbol no se centren només en les subvencions i en els patrocinis. El sector immobiliari s'ha convertit en una altra eina de finançament. D'una banda, les requalificacions de terrenys han portat ingressos milionaris als clubs, mentre que, de l'altra, alguns clubs s'han estalviat el cost de construir un estadi jugant en instal·lacions municipals de les quals aconsegueixen l'ús exclusiu per un cost irrisori.»

2.2. En el text es posa de manifest que les administracions públiques donen un tracte de favor al futbol professional. Escriviu un text formal i ben estructurat, de cent vint-i-cinc a cent cinquanta paraules, en què justifiqueu les ajudes públiques de què parla el text, o bé en què critiqueu aquesta situació. [2 punts]

PART COMUNA

3. Reflexió lingüística [3 punts en total]

3.1. Indiqueu l'anàlisi correcta dels pronoms, les oracions o els sintagmes subratllats. [1 punt. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts; per les qüestions no contestades, no hi haurà cap descompte.]

3.1.1. Intentava saber quin era aquell sentiment que encara només era una intuïció, però que la feia estar malapler.

- ☐ oració subordinada adjectiva o de relatiu de complement o objecte directe
- ☐ oració subordinada substantiva interrogativa de complement o objecte directe
- ☐ oració subordinada substantiva interrogativa de subjecte
- ☐ oració subordinada substantiva interrogativa d'atribut

3.1.2. Va estar així una estoneta i de sobte va obrir els ulls, esfereïda.

- ☐ complement circumstancial (o adjunt)
- ☐ complement del nom
- ☐ complement predicatiu del complement o objecte directe
- ☐ complement predicatiu del subjecte

3.1.3. Li xafardejarien, ara una, ara l'altra, les penes, els èxits i les trifulgues de les altres.

- ☐ subjecte
- ☐ complement o objecte directe
- ☐ complement del nom
- ☐ complement de l'adjectiu

3.1.4. Va veure la carretera, el clatell del taxista, els ametllers que passaven de pressa.

- ☐ oració subordinada adjectiva o de relatiu de complement de nom
- ☐ oració subordinada adjectiva o de relatiu de complement o objecte directe
- ☐ oració subordinada substantiva de complement de nom
- ☐ oració subordinada substantiva de complement o objecte directe

3.1.5. No ho podia entendre, i s'hi capficava cada cop més.

- ☐ complement predicatiu
- ☐ complement del nom
- ☐ complement de règim (o preposicional)
- ☐ complement circumstancial (o adjunt)

3.1.6. Al gener del 2013, els equips de futbol de primera i segona divisió de la Lliga de Futbol Professional (LFP) devien a Hisenda un total de 650 milions d'euros.

- ☐ complement o objecte directe
- ☐ complement o objecte indirecte
- ☐ complement de règim (o preposicional)
- ☐ subjecte

3.1.7. Aquests quatre clubs són els únics que no són societats anònimes esportives, i la seva naturalesa evita que els seus deutes siguin públics.

- ☐ oració subordinada substantiva de subjecte
- ☐ oració subordinada substantiva de complement o objecte directe
- ☐ oració subordinada substantiva de complement de règim (o preposicional)
- ☐ oració subordinada substantiva de complement o objecte indirecte

3.1.8. Els clubs de futbol han comptat en els darrers anys amb les administracions públiques com una de les principals fonts d'ingressos.

- ☐ complement del nom
- ☐ complement o objecte directe
- ☐ complement de règim (o preposicional)
- ☐ complement circumstancial (o adjunt)

3.1.9. La manera més directa són les subvencions que reben els clubs de les diputacions i dels ajuntaments.

- ☐ oració subordinada adjectiva o de relatiu de complement del nom
- ☐ oració subordinada substantiva de complement del nom
- ☐ oració subordinada adjectiva o de relatiu d'atribut
- ☐ oració subordinada substantiva d'atribut

3.1.10. Ara, tot i que la inversió estatal en el futbol no s'atura, Hisenda els reclama els deutes i els clubs intenten pagar a corre-cuita.

- ☐ oració subordinada adverbial temporal
- ☐ oració subordinada adverbial causal
- ☐ oració subordinada adverbial concessiva
- ☐ oració subordinada adverbial consecutiva

3.2. Completeu les oracions següents amb la forma correcta de les dues que hi ha entre parèntesis. [0,5 punts]

***a*)** Llegeixes _____ de dia com de nit, no m'estranya que siguis _____ saberut com sembles. (*tan / tant*)

***b*)** Tot i que aquest grup agrada _____, no hi havia _____ gent al concert. (*gaire / molt*)

***c*)** Et fa mal la ferida? No, no _____. Ja no hi tinc _____. (*gens / res*)

***d*)** Canta massa _____ i desafina. Va costa _____, aquest artista. (*avall / baix*)

***e*)** Les pel·lícules _____ més m'agraden són les ambientades a l'època en _____ vivim. (*que / què*)

3.3. Completeu les oracions següents amb la forma verbal correcta del verb que hi ha entre parèntesis. [0,5 punts]

***a*)** Continuarem hidratant-nos _____ (*beure*) a intervals regulars.

***b*)** Benvolguts col·legues, acabem de revisar aquest punt i _____ (*concloure*) la reunió.

***c*)** Aneu _____ (*fondre*) la xocolata al bany maria, mentre s'acaba de coure el pa de pessic al forn.

***d*)** Quan _____ (*poder*), m'aniria bé que m'enviéssiu el certificat d'assistència.

***e*)** Jo et cantaria tota la nit, si tu _____ (*voler*) ballar amb mi.

3.4. Subratlleu en el text següent NOMÉS les cinc grafies que corresponen al so fricatiu alveolar sonor [z]. [0,5 punts]

Jo refusaré la invitació al sopar d'empresa, no cal insistir-hi. És un esdeveniment pesat, insuportable i del tot insofrible.

3.5. Completeu les oracions següents amb els verbs, substantius o adjectius adequats, derivats dels mots que hi ha entre parèntesis. [0,5 punts]

***a*)** Es fa un fart de treballar, és un _____ (*pencar*).

***b*)** Amb la tempesta d'ahir, el cel s'_____ (*negre*) de sobte.

***c*)** Van deixar de ser amics. Ella no li podia perdonar les mostres d'_____ (*ingrat*) constants.

***d*)** Es va llevar amb la veu molt _____ (*rogall*).

***e*)** Per Nadal ens _____ (*taula*) a les dues.

Etiqueta del corrector/a

Etiqueta identificadora de l'alumne/a

Institut d'Estudis Catalans

L'Institut d'Estudis Catalans ha tingut cura de la correcció lingüística i de l'edició d'aquesta prova d'accés